

# Άνω διδιαγωνιοποίηση Golub-Kahan

```
In [1]: using LinearAlgebra
using Distributions
using Statistics
```

## Θεώρημα

Έστω  $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$ ,  $m \geq n$ . Τότε υπάρχουν ορθογώνιοι πίνακες  $U \in \mathbb{R}^{m \times m}$  και  $V \in \mathbb{R}^{n \times n}$  τέτοιοι ώστε:

$$U^T A V = B = \begin{bmatrix} a_1 & \beta_1 & \dots & \dots & 0 \\ 0 & a_2 & \beta_2 & \dots & \vdots \\ \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & \vdots \\ \vdots & \dots & 0 & a_{n-1} & \beta_{n-1} \\ 0 & \dots & \dots & 0 & a_n \\ \hline & & & & \mathbf{0} \end{bmatrix} \quad (1)$$

## Κατασκευή πινάκων $U$ , $V$ και $B$

Έχουμε τις εξής σχέσεις:

$$\begin{aligned} AV &= UB \\ A^T U &= VB^T \end{aligned}$$

Διαμερίσεις κατά στήλων των  $U$  και  $V$ :

$$U = [u_1 | \dots | u_m] \quad , \quad V = [v_1 | \dots | v_n]$$

έχουμε:

$$Av_k = a_k u_k + \beta_{k-1} u_{k-1}, \quad (2)$$

$$A^T u_k = a_k v_k + \beta_k v_{k+1} \quad (3)$$

για  $k = 1 : n$ , με τη σύμβαση ότι  $\beta_0 u_0 \equiv 0$  και  $\beta_n u_{n+1} \equiv 0$ .

Ορίζουμε τα διανύσματα:

$$r_k = Av_k - \beta_{k-1} u_{k-1}, \quad (4)$$

$$p_k = A^T u_k - a_k v_k \quad (5)$$

Από ορθοκανονικότητα των  $u$ , έχουμε:

$$\begin{aligned} a_k &= \pm \|r_k\|_2, \\ u_k &= r_k / a_k, \quad (a_k \neq 0) \end{aligned}$$

Αν το  $a_k = 0$ , τότε ο πίνακας  $A(:, 1 : k)$  είναι ελλειπούς τάξης.

Παρόμοια συμπεραίνουμε ότι:

$$\begin{aligned} \beta_k &= \pm \|p_k\|_2, \\ v_{k+1} &= p_k / \beta_k, \quad (\beta_k \neq 0) \end{aligned}$$

### Αλγόριθμος: Άνω διδιαγωνιοποίηση Golub-Kahan

Είσοδος:  $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$  με  $\text{rank}(A) = n$

1.  $k = 0$ ,  $p_0 = v_c$ ,  $\beta_0 = 1$ ,  $u_0 = 0$  (όπου,  $v_c$  1η στήλη του  $V$ , τυχαίο κανονικοποιημένο διάνυσμα)

2. while  $\beta_k \neq 0$

$$v_{k+1} = p_k / \beta_k$$

$$k = k + 1$$

$$r_k = Av_k - \beta_{k-1}u_{k-1}$$

$$a_k = \|r_k\|_2$$

$$u_k = r_k / a_k$$

$$p_k = A^T u_k - a_k v_k$$

$$\beta_k = \|p_k\|_2$$

### Πρόταση

Έστω  $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$ ,  $m \geq n$ , τέτοιος ώστε:

$$U^T AV = B$$

$U \in \mathbb{R}^{m \times m}$ ,  $V \in \mathbb{R}^{n \times n}$  ορθογώνιοι και  $B$  διδιαγώνιος.

Ισχύουν τα ακόλουθα:

i)  $\sigma(B) = \sigma(A)$

ii)  $\text{rank}(A) = \text{rank}(B)$

iii)  $\|A\|_2 = \|B\|_2$

iv)  $\|A\|_F = \|B\|_F$

### Απόδειξη

i) Έχουμε τις σχέσεις:

$$\begin{aligned} AV &= UB \\ A^T U &= VB^T \end{aligned}$$

Παρατηρούμε ότι:

$$\begin{aligned} V(B^T B)V^T &= (VB^T)BV^T = (A^T U)BV^T \\ &= A^T(UB)V^T = A^T(AV)V^T \\ &= A^T A(VV^T) = A^T A \end{aligned}$$

Άρα οι πίνακες  $A^T A$  και  $B^T B$  έχουν τις ίδιες ιδιοτιμές.

ii)

$$\text{rank}(A) = \text{rank}(U^T AV) = \text{rank}(B)$$

iii)

$$\begin{aligned}\|A\|_2 &= \sqrt{\max \text{eigenvalues}(A^T A)} \\ &= \sqrt{\max \text{eigenvalues}(B^T B)} = \|B\|_2\end{aligned}$$

iv)

$$\begin{aligned}\|A\|_F &= \|U^T A V\|_F = \|B\|_F \\ &= \sqrt{\sum_{i=1}^r b_{i,i}^2 + \sum_{i=1}^r b_{i,i+1}^2}\end{aligned}$$

## Παράδειγμα:

Έστω  $X \in \mathbb{R}^{6 \times 5}$  όπου  $x_j \sim N(0, 1)$ , για  $j = 1, \dots, 4$ :

```
In [2]: function X_gen_wi(r, c, μ, σ)
```

```
    X = ones(r, c)
    for j = 2:c
        x = rand(Normal(μ, σ), r)
        while abs(mean(x)) > 1e-2
            x = rand(Normal(μ, σ), r)
        end
        X[:, j] = x
    end

    return X
end
```

```
Out[2]: X_gen_wi (generic function with 1 method)
```

```
In [3]: X = X_gen_wi(6, 5, 0, 1)
```

```
Out[3]: 6x5 Matrix{Float64}:
 1.0  0.80335  0.0414786  0.679752  -0.0793035
 1.0 -0.613232  1.369  2.06523  0.33859
 1.0 -0.335788 -1.50575 -2.10626 -0.85044
 1.0 -0.581439  0.520122 -0.961605 -0.680528
 1.0  0.605846 -0.602642  0.768666  0.910311
 1.0  0.14313  0.130375 -0.457502  0.405988
```

```
In [4]: function GKUB(A)
```

```
    r, c = size(A)

    # Random Unit 2-norm Vector
    x = rand(c, 1)
    p = x ./ norm(x)

    # Initialization
    b = 1
    u = zeros(r, 1)
    a_vec = zeros(1, c)
    b_vec = zeros(1, c)
    U = zeros(r, c)
    V = zeros(c, c)

    for k = 1:c

        # Process
        v = p / b
```

```

r = A * v - b * u
a = norm(r)
u = r / a
p = A' * u .- a * v
b = norm(p)

# Creation and display of a,b,U,V
println("\nFor $k-ith iteration we get the following results:")
a_vec[k] = a
println("\na value is = $a")
b_vec[k] = b
println("\nb value is = $b")
U[:, k] = u
println("\nU matrix is as follows:")
display(U)
V[:, k] = v
println("\nV matrix is as follows:")
display(V)

end

# Upper Bidiagonal
Bu = Bidiagonal(vec(a_vec), b_vec[1:end-1], :U)
println("\n And the Bidiagonal matrix is: ")
display(Bu)

return Bu, U, V

end

```

Out[4]: GKUB (generic function with 1 method)

In [5]: Bu, U, V = GKUB(X);

For 1-ith iteration we get the following results:

a value is = 2.3801585004094252  
b value is = 0.9121998102057345

U matrix is as follows:

6×5 Matrix{Float64}:  
0.403682 0.0 0.0 0.0 0.0  
0.482101 0.0 0.0 0.0 0.0  
0.182141 0.0 0.0 0.0 0.0  
0.251481 0.0 0.0 0.0 0.0  
0.553768 0.0 0.0 0.0 0.0  
0.448935 0.0 0.0 0.0 0.0

V matrix is as follows:

5×5 Matrix{Float64}:  
0.918412 0.0 0.0 0.0 0.0  
0.0537153 0.0 0.0 0.0 0.0  
0.0314995 0.0 0.0 0.0 0.0  
0.0423078 0.0 0.0 0.0 0.0  
0.388397 0.0 0.0 0.0 0.0

For 2-ith iteration we get the following results:

a value is = 2.516559939239301  
b value is = 2.6216972088349486

U matrix is as follows:

6×5 Matrix{Float64}:  
0.403682 0.19013 0.0 0.0 0.0  
0.482101 0.592496 0.0 0.0 0.0  
0.182141 -0.681221 0.0 0.0 0.0  
0.251481 -0.205732 0.0 0.0 0.0  
0.553768 -0.0806924 0.0 0.0 0.0  
0.448935 -0.31607 0.0 0.0 0.0

V matrix is as follows:

5x5 Matrix{Float64}:

0.918412	0.149246	0.0	0.0	0.0
0.0537153	0.102148	0.0	0.0	0.0
0.0314995	0.20074	0.0	0.0	0.0
0.0423078	0.837722	0.0	0.0	0.0
0.388397	-0.47457	0.0	0.0	0.0

For 3-ith iteration we get the following results:

a value is = 1.302008316224737

b value is = 0.6256251412441101

U matrix is as follows:

6x5 Matrix{Float64}:

0.403682	0.19013	-0.527749	0.0	0.0
0.482101	0.592496	-0.145216	0.0	0.0
0.182141	-0.681221	-0.47618	0.0	0.0
0.251481	-0.205732	-0.265973	0.0	0.0
0.553768	-0.0806924	0.371018	0.0	0.0
0.448935	-0.31607	0.515025	0.0	0.0

V matrix is as follows:

5x5 Matrix{Float64}:

0.918412	0.149246	-0.334393	0.0	0.0
0.0537153	0.102148	-0.0814049	0.0	0.0
0.0314995	0.20074	0.472977	0.0	0.0
0.0423078	0.837722	0.366154	0.0	0.0
0.388397	-0.47457	0.723725	0.0	0.0

For 4-ith iteration we get the following results:

a value is = 1.8506434847318782

b value is = 0.03517455718054779

U matrix is as follows:

6x5 Matrix{Float64}:

0.403682	0.19013	-0.527749	0.438129	0.0
0.482101	0.592496	-0.145216	-0.36314	0.0
0.182141	-0.681221	-0.47618	0.0583418	0.0
0.251481	-0.205732	-0.265973	-0.62129	0.0
0.553768	-0.0806924	0.371018	0.469102	0.0
0.448935	-0.31607	0.515025	-0.258283	0.0

V matrix is as follows:

5x5 Matrix{Float64}:

0.918412	0.149246	-0.334393	-0.149757	0.0
0.0537153	0.102148	-0.0814049	0.613965	0.0
0.0314995	0.20074	0.472977	-0.662196	0.0
0.0423078	0.837722	0.366154	0.276371	0.0
0.388397	-0.47457	0.723725	0.292806	0.0

For 5-ith iteration we get the following results:

a value is = 0.7915057643131803

b value is = 6.070864548156873e-13

U matrix is as follows:

6x5 Matrix{Float64}:

0.403682	0.19013	-0.527749	0.438129	0.557722
0.482101	0.592496	-0.145216	-0.36314	-0.459964
0.182141	-0.681221	-0.47618	0.0583418	-0.458391
0.251481	-0.205732	-0.265973	-0.62129	0.27466
0.553768	-0.0806924	0.371018	0.469102	-0.263623
0.448935	-0.31607	0.515025	-0.258283	0.349745

V matrix is as follows:

5x5 Matrix{Float64}:

0.918412	0.149246	-0.334393	-0.149757	0.000188264
0.0537153	0.102148	-0.0814049	0.613965	0.776595
0.0314995	0.20074	0.472977	-0.662196	0.544519
0.0423078	0.837722	0.366154	0.276371	-0.293228
0.388397	-0.47457	0.723725	0.292806	-0.120068

And the Bidiagonal matrix is:  
5x5 Bidiagonal{Float64, Vector{Float64}}:

```
2.38016  0.9122  .  .  .  
.  2.51656  2.6217  .  .  
.  .  1.30201  0.625625  .  
.  .  .  1.85064  0.0351746  
.  .  .  .  0.791506
```

## Ελάχιστα Τετράγωνα

Το μοντέλο που γενικά περιγράφει οποιοδήποτε πραγματικό σύνολο δεδομένων είναι της μορφής:

$$\mathbf{y} = \mathbf{X}\boldsymbol{\beta} + \boldsymbol{\varepsilon},$$

όπου  $\mathbf{y}$  είναι  $(n \times 1)$  το διάνυσμα των responses,  $\mathbf{X}$  είναι  $(n \times p)$  πίνακας σχεδιασμού,  $\boldsymbol{\beta}$  είναι  $(p \times 1)$  διάνυσμα αγνώστων συντελεστών και  $\boldsymbol{\varepsilon}$  είναι  $(n \times 1)$  διάνυσμα τυχαίου σφάλματος, όπου  $\boldsymbol{\varepsilon} = (\varepsilon_1, \varepsilon_2, \dots, \varepsilon_n)'$  και  $\boldsymbol{\varepsilon} \sim N(0, \sigma^2 I_n)$ .

Έστω  $X \in \mathbb{R}^{m \times n}$ ,  $m \geq n$ ,  $\text{rank}(X) = n$ . Χρησιμοποιώντας την άνω διδιαγωνιοποίησης Golub-Kahan, ο  $X$  παραγοντοποιείται ως εξής:

$$X = UBVT^T = [U_1 \ U_2] \begin{bmatrix} B_1 \\ 0 \end{bmatrix} V^T = U_1 B_1 V^T$$

όπου  $U_1 \in \mathbb{R}^{m \times n}$ ,  $V^T \in \mathbb{R}^{n \times n}$  με ορθοκανονικές στήλες ακαι  $B_1 \in \mathbb{R}^{n \times n}$  διαγώνιος.

Λογική επίλυσης:

$$\begin{cases} \mathbf{y} = \mathbf{X}\boldsymbol{\beta} = U_1 B_1 V^T \boldsymbol{\beta} \\ \text{Θέτουμε } V^T \boldsymbol{\beta} = \mathbf{w} \end{cases} \Rightarrow \mathbf{y} = U_1 B_1 \mathbf{w} \Rightarrow U_1^T \mathbf{y} = B_1 \mathbf{w} \Rightarrow$$

Θέτουμε  $\mathbf{y}' = U_1^T \mathbf{y}$   
Επίλυση διδιαγώνιου συστήματος:  $B_1 \mathbf{w} = \mathbf{y}'$   
Υπολογισμός των συντελεστών  $\boldsymbol{\beta}$ :  $\boldsymbol{\beta} = V \mathbf{w}$

### Αλγόριθμος:

1. Εφαρμογή της Golub-Kahan διδιαγωνιοποίησης στο  $X$ , i.e.:

$$X = U_1 \cdot B_1 \cdot V^T$$

όπου  $U_1$   $m \times n$ ,  $V$   $n \times n$  ορθογώνιοι πίνακες και  $B_1$   $n \times n$  διδιαγώνιος.

2. θέτουμε  $\mathbf{y}' = U_1^T \mathbf{y}$ .
3. Επίλυση διδιαγώνιου συστήματος:  $B_1 \mathbf{w} = \mathbf{y}'$
4. Υπολογισμός των συντελεστών:

$$\hat{\boldsymbol{\beta}} = V \cdot \mathbf{w}$$

## Παράδειγμα

```
In [6]: X
```

```
Out[6]: 6x5 Matrix{Float64}:
 1.0  0.80335  0.0414786  0.679752 -0.0793035
 1.0 -0.613232  1.369      2.06523  0.33859
 1.0 -0.335788 -1.50575  -2.10626 -0.85044
 1.0 -0.581439  0.520122 -0.961605 -0.680528
 1.0  0.605846 -0.602642  0.768666  0.910311
 1.0  0.14313  0.130375 -0.457502  0.405988
```

Θεωρώ ένα γραμμικό μοντέλο:

$$y = \beta_0 x_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \dots + \beta_4 x_4 = 8x_1 + 3x_2 + \varepsilon,$$

$$\mu \varepsilon \sim N_6(0, \sigma^2 I_6)$$

```
In [7]: # Coefficients
```

```
b = [0,8,3,0,0]
```

```
Out[7]: 5-element Vector{Int64}:
 0
 8
 3
 0
 0
```

```
In [8]: # Error
```

```
ε = rand(Normal(0,0.2),size(X,1))
```

```
Out[8]: 6-element Vector{Float64}:
-0.2768414338869029
-0.3721912294939491
-0.18218706581482014
-0.18944768415687768
-0.356629488940073
-0.28327184457013477
```

```
In [9]: # y with noise
```

```
y = X*b + ε
```

```
Out[9]: 6-element Vector{Float64}:
 6.274392633698537
-1.1710496184398425
-7.385741474944603
-3.2805902263477114
 2.682208974660359
 1.252895980581617
```

- Νωρίτερα πραγματοποιήσαμε την διδιαγωνιοποίηση, οπότε υπολογίζουμε το  $y' = U_1^T y$ :

```
In [10]: y_ton = U' * y
```

```
Out[10]: 5-element Vector{Float64}:
 1.8458342383785291
 5.592911617587741
 2.888663007080618
 5.716178250586674
 6.253622652823209
```

- Επίλυση του διαγωνίου συστήματος  $B_1 w = y'$ :

```
In [11... w = Bu \ y_ton
```

```
Out[11]: 5-element Vector{Float64}:  
 0.24580338996333204  
 1.3821349184928011  
 0.8066096435387833  
 2.9385816234784503  
 7.900918647446257
```

Υπολογισμός των συντελεστών  $\hat{\beta} = V \cdot w$ :

```
In [12... b_hat = V * w
```

```
Out[12]: 5-element Vector{Float64}:  
 -0.27628204189778616  
  8.028727622328985  
  3.022981447559847  
 -0.04104504261730346  
 -0.06490192488920876
```

- Υπενθύμιση των συντελεστών που ορίσαμε ήταν  $\beta_1 = 8$  και  $\beta_2 = 3$ .
- $\|\hat{\beta} - \beta\|_2$ :

```
In [13... norm(b_hat - b)
```

```
Out[13]: 0.28910576830913215
```